



Gids natuuraanbod

2020 - 2021

Primair onderwijs en buitenschoolse opvang



Beleef de natuur



Voorwoord

'Juf, dit is de mooiste schooldag van mijn leven!'

Dat zei een 10-jarige tegen mij toen zij me hielp met het aanplanten van diverse struiken op het schoolplein.

Daar doen we het voor!

Met kleine en makkelijke, maar heel belangrijke activiteiten in de klas, op het schoolplein of rondom de school. De natuur dicht bij het kind brengen en zo de natuur beschermen. Voor je ligt de catalogus met het natuuraanbod van het IVN Almelo.

We hopen dat je geïnspireerd raakt door de diverse activiteiten en dat je eropuit trekt met de kinderen, de natuur in.

De natuur is rondom ons: we ademen zuurstof in die van het groen rondom ons komt. We eten voedsel dat op onze bodem groeit. Als mens zijn wij onderdeel van deze natuur. Het is prachtig om kinderen op jonge leeftijd hiermee in contact te brengen, te verwonderen en te ervaren.

Het aanbod is met zorg opgesteld. We vinden het belangrijk dat door ervaring de kinderen in aanraking komen en hierdoor leren met hart-hoofd-handen. Al het aanbod sluit goed aan op de gestelde kerndoelen van het onderwijs.

Op bladzijde 36 kan je deze doelen teruglezen.

Wij wensen je een plezierig jaar vol natuurbeleving!

Namens het IVN Almelo en het onderwijsteam,



Contact

ivn.almelo@gmail.com

www.ivn.nl/afdeling/almelo

Natuurhus Almelo
Deldensestraat 205
7601 RT Almelo
0546-451483



*IVN Almelo is een van de
6 groene verenigingen van
Stichting Natuurhus Almelo*



Ondersteuning natuureducatie

Wij begrijpen dat je als leerkracht de handen vol hebt aan het schoolprogramma. Daarom willen wij je op de hoogte brengen van verschillende mogelijkheden om het aanbod van natuurlessen daarin te integreren. Dit kan een dagdeel, een hele dag, een week of periode.

IVN Natuurouders - de helpende handen

Zijn er op je op school al IVN Natuurouders actief? Zij kunnen deze activiteiten begeleiden en de leerkracht ondersteunen. IVN Almelo geeft jaarlijks deze natuuroudercursus. Hier kunnen (groot)ouders aan deelnemen en zo de scholen ondersteunen. Op onze Facebook pagina <https://www.facebook.com/IVN-Almelo> en <https://www.ivn.nl/afdeling/almelo/> activiteiten vind je meer informatie, bijvoorbeeld wanneer er een nieuwe cursus van start gaat. Wil je hiervan op de hoogte gehouden worden? Meld je dan aan voor onze nieuwsbrief en mail naar: ivn.almelo@gmail.com

Zijn er op je school nog geen IVN Natuurouders actief, geen probleem! Je kan bij ons een IVN Natuurouder of (IVN) Gastdocent (voorzien van VOG) tegen een kleine vergoeding inhuren. De kosten staan vermeld bij de betreffende activiteit.

(IVN) Gastdocent - beleef het allemaal met een verhaal

Met een (IVN) Gastdocent wordt de natuurles pas echt levendig!

De kinderen kunnen bijvoorbeeld met een onderzoeksjas aan uilenballen gaan uitpluizen en zo determineren wat de uil gegeten heeft.... Onderkaken, een schedel en tanden worden gevonden, waardoor de prooi steeds duidelijker wordt.

Of we gaan terug in de tijd en bekijken fossielen. Wat heeft er vroeger allemaal geleefd? Met een (IVN) Gastdocent wordt het verhaal pas echt levendig.

Een cadeautje voor de klas!



Leskisten - zien en doen met vele natuurschatten



Met de leskisten en lestassen hebben we een actueel gevarieerd aanbod samengesteld die je samen met de klas tot uitvoering kan brengen. Deze leskisten kan je eenvoudig online bestellen evenals de vlinderkasten, champignons-kweek en de fossielen. Sommige leskisten zijn erg populair, dus wees er op tijd bij.

Reserveer de leskisten tijdig via: <https://www.ivn.nl/afdeling/almelo/leskisten>
De leskisten kan je vervolgens afhalen bij het Natuurhus Almelo aan de Deldensestraat 205, Almelo. (Tel. 0546-451483)

Retourneren: maandag 13.00 - 16.00
Ophalen: dinsdag 13.00 - 16.00

Excursies - beleven in de natuur!

Nieuw in ons aanbod zijn de excursies. We hebben leuke excursies in de Gravenallee, bij een bijenstal, in het Doe-Park de Hagen in het centrum of op de nieuwe locatie De Horst midden in het Nijreesbos. Je kan een dagdeel op excursie of een hele dag gefaciliteerd in de natuur doorbrengen. Of wil je met de kinderen een onvergetelijke buitenweek in het bos organiseren? Alles kan!

Vervoer:

Kinderen komen met eigen vervoer naar de excursieplek toe. Het liefst natuurlijk met de fiets, om er onderweg ook al veel te zien is!

Wij wensen jullie allemaal heel veel plezier toe en graag tot ziens buiten!

Lid worden?

Voor maar € 24,- per jaar bent je lid van het IVN en steun je tevens onze afdeling. Mail naar: ivn.almelo@gmail.com



Lesaanbod

Ons lesaanbod gaat met de seizoenen mee . Onze IVN Natuurouders krijgen de cursus ook op deze manier aangeboden. Zo kunnen IVN Natuurouders in opleiding per seizoen eigenlijk al direct in de klas bezig gaan met de natuurbelevens. Wel zo handig!

Makkelijk te integreren in je schoolprogramma

Op de volgende pagina's zullen wij de seizoensgebonden thema's presenteren. Daarbij brengen wij een aantal mogelijkheden onder je aandacht ter inspiratie. Je kan ons lesaanbod makkelijk integreren in je bestaande schoolprogramma met daarbij de verschillende mogelijkheden om je hierin te ondersteunen.

Programma op maat

Heb je specifieke wensen, of een buitenschools programma en wil je voor een langere periode natuureducatie aanbieden aan de leerlingen, dan denken wij graag met je mee in een programma op maat.

Natuureducatie volgens de kerndoelen

Wij hebben voor je uitgezocht binnen welke kerndoelen ons lesaanbod past. Achter in deze catalogus zie je een overzicht van de kerndoelen die in deze catalogus worden gepresenteerd. In onze digitale catalogus vind je meer aanbod, met daar de kerndoelen aan gekoppeld. Zo kan je ook natuureducatie op basis van de kerndoelen aanbieden.



Thema's

1. Wat beweegt daar in de bodem? 8-9

2. Beleef de herfst 10-11

3. Spoorzoeken in de winter 12-13

4. Duurzaam denken en doen 14-15

5. De vogels fluiten...het is voorjaar! 16-17

**** Uitneembare poster ****

6. Op het (groene) schoolplein 24-25

7. De boom in 26-27

8. Bloemetjes en bijtjes 28-29

9. Waterdierpjes 30-31

10. (Over) leven in het wild 32-33





1. Wat beweegt daar in de bodem?

De bodem, we lopen er elke dag overheen. Maar wat gebeurt er allemaal vlak boven en onder de grond? Als je eens een steen of boomstam optilt beweegt er van alles, allemaal kriebelbeestjes! Wat doen die daar eigenlijk?

Bodemdiertjes hebben een belangrijke functie voor alles wat groeit en bloeit. Leer alles over de bodem en de diertjes die er leven met behulp van een van onze leskist en je bekijkt die 'enge beestjes' met heel andere ogen!

Leskist Enge beestjes

Onderzoek met behulp van het lesmateriaal allerlei kriebelbeestjes en kom tot de ontdekking dat deze beestjes niet altijd "eng" en "vies" zijn, maar een belangrijke functie vervullen in de natuur.

Groep: 1 t/m 8
Seizoen: Herfst (voorkeur), Lente, Zomer
Locatie: Op en rond het schoolplein
Duur: 1,5 - 3 uur
Begeleiding: Leerkracht of pedagogisch medewerker en evt. IVN Natuurouders
Kerdoelen: 40, 41

Excursie Beestjes op De Horst

Ga met de klas op onderzoek uit bij buitencentrum "De Horst" en ontdek hoe de kleinste beestjes een belangrijk onderdeel zijn van de voedselkringloop in het bos.

Groep: 3 t/m 8
Seizoen: Lente, Zomer, Herfst
Locatie: De Horst
Duur: 2 - 3 uur
Begeleiding: IVN medewerker
IVN Natuurouders
Kosten: € 65,- per klas
Kerdoelen: 40, 41



Wil je een les op maat? Neem dan contact met ons op!

25 september
t/m 7 oktober

**BODEMDIEREN
DAGEN**

Kerdoelen blz 36
IVN Natuurouders blz 4
Over IVN blz 34

ivn natuur
educatie
Almelo

IVN-afdeling Almelo
ivn.almelo@gmail.com
www.ivn.nl/afdeling/almelo





2. Beleef de herfst

De herfst heeft veel te bieden! De vallende bladeren, vruchten en zaden prikkelen de nieuwsgierigheid van kinderen. Ze verzamelen alles tot de zakken vol zijn. Het ruikt opeens ook anders in het bos. En kijk, daar staat een paddenstoel!

Trek er eens op uit met onze lestas. Hierin zitten alle benodigdheden om de herfstverschijnselen en paddenstoelen die je tegenkomt zelf te onderzoeken. En misschien groeien er ook wel paddenstoelen in de klas...? Dat kan met de paddenstoelenweek, te bestellen bij het IVN Almelo in de online catalogus.

Lespakket

Paddenstoelenweek

Zelf champignons kweken in de klas. Leuk, lekker en leerzaam! Zorg dat je de champignoncultuur voor 14 september 2020 bestelt, dan kan hij maandag na de herfstvakantie bij ons worden opgehaald.

Groep: 1 t/m 8
Seizoen: Herfst
Locatie: In de klas
Duur: 3 - 6 weken
Kosten: € 12,50
Kerndoelen: 34, 41

Lestas

Herfst & paddenstoelen

Ga in groepjes op stap met deze lestas (met o.a. spiegeltjes, loepen en zoekkaarten) om met de kinderen op zoek te gaan naar paddenstoelen en herfstverschijnselen.

Groep: 1 t/m 5
Seizoen: Herfst
Locatie: Schoolomgeving, park, bos
Duur: 1 - 4 uur
Begeleiding: 1 (Natuur)ouder per groepje (5-6 kinderen)
Kerndoelen: 40, 41



Kerdoelen blz 36
IVN Natuurouders blz 4
Over IVN blz 34

IVN-afdeling Almelo
ivn.almelo@gmail.com
www.ivn.nl/afdeling/almelo

Excursie

Paddenstoelenjacht

De bekendste paddenstoel is rood met witte stippen. Misschien weet onze paddenstoelengids er een te vinden! Maar er zijn nog veel meer paddenstoelen waar onze gids leuke verhalen over kan vertellen, dus ga mee op paddenstoelenjacht!

Groep: 5 t/m 8
Seizoen: Herfst
Locatie: Gravenallee
Duur: 2 uur
Begeleiding: IVN Gids en leerkracht / pedagogisch medewerker
Kosten: € 40,- per klas
Kerdoelen: 40, 41



Doe in oktober
mee met de
#2uurnatuur
challenge!





3. Spoorzoeken in de winter

In de winter lijkt de natuur in slaap, maar is dat wel zo? Als je goed kijkt kun je juist nu heel veel diersporen vinden: een pootafdruk in het zand, een aangevreten dennenappel of misschien vind je wel een braakbal. Ga als een echte speurneus op pad met onze lestas diersporen en kom erachter welke dieren er leven rondom jouw school of in de nabije natuur. Mocht je geen braakballen vinden, dan is het ook mogelijk om ze te bestellen. Pluis ze voorzichtig uit en ontdek waar het dieet van een uil uit bestaat. Ook dieren die hier leefden voordat jij en ik hier waren hebben hun sporen achtergelaten. Diep in de bodem worden die oude sporen, fossielen die je soms kunt vinden.

Leskist Diersporen

Maak kennis met allerlei vormen van sporen die de aanwezigheid van dieren aantonen en bestudeer de grote hoeveelheid echte diersporen, zoals keutels, aangevreten dennenappels, nesten enz. Deze verzameling diersporen is goed te gebruiken voor een expositie in de klas of ter voorbereiding om zelf op zoek te gaan naar diersporen.

Groep:	1 t/m 8
Seizoen:	Winter / Lente
Locatie:	In de klas
Duur:	1 - 4 uur
Begeleiding:	Leerkracht of Pedagogisch medewerker
Kerdoelen:	40, 41

Lespakket Breek de code van de braakbal

Plotseling glijdt er een zwarte schaduw over het land... de ransuil slaat toe. Hij duikt op zijn prooi en grijpt hem met zijn klauwen. De muis is op slag dood, doorboord door vier vlijmscherpe nagels. De ransuil eet hem met huid en haar op. Na een tijdje spuugt hij een kluit haren en botten uit: de braakbal.

Groep:	6 t/m 8
Seizoen:	Herfst / Winter
Locatie:	In de klas
Duur:	2 uur
Kosten:	€ 10,- per 15 braakballen
Kerdoelen:	40, 41



Kerdoelen blz 36
IVN Natuurouders blz 4
Over IVN blz 34

IVN-afdeling Almelo
ivn.almelo@gmail.com
www.ivn.nl/afdeling/almelo



Gastles Fossielen

Trek een witte jas aan en wordt een echte onderzoeker die samen met onze (IVN) Gastdocent diverse fossielen bestudeerd. Wat is het voor een fossiel, uit welke tijd komt die? De (IVN) Gastdocent kan het allemaal vertellen en neemt een leskist vol fossielen mee.mee.

Groep: 5 t/m 8

Seizoen: Herfst / Winter / Lente / Zomer

Locatie: In de klas

Duur: 2 uur

Begeleiding: (IVN) Gastdocent en leerkracht /
pedagogisch medewerker

Kosten: € 40,- per klas

Kerdoelen: 41, 51



Lestas Diersporen met lestas

Ga zelf op zoek naar diersporen in het bos of rond de school, met behulp van een diersporenboekje en wat er nog meer in de lestas zit.

Groep: 1 t/m 8

Seizoen: Winter / Lente

Locatie: Buiten

Duur: 2 - 4 uur

Begeleiding: 1 (Natuur)ouder
per groepje
(5-6 kinderen)

Kerdoelen: 40, 41





4. Duurzaam denken en doen

Er wordt veel gesproken over duurzaamheid, van klimaatverandering tot plastic soep, en dat ontgaat ook kinderen niet. We zullen met zijn allen duurzamer moeten leven, maar wat houdt dat in? Kinderen hebben vaak vragen en zorgen over hun toekomst en willen ook graag een steentje bijdragen aan de oplossing.

Vaak gaat duurzaamheid over nieuwe energie. IVN Almelo heeft mooi lesmateriaal beschikbaar om de verschillende vormen van nieuwe energie inzichtelijk te maken.

Durven jullie het aan om vervolgens de 'energy challenge' aan te gaan?

Maar er is meer: ook onze manier van consumeren heeft een grote impact op de aarde. Welke keuzes maak je in de winkel? Wat gebeurt er met je afval? Met behulp van verschillende leskisten kunnen kinderen spelenderwijs leren wat de consequenties zijn van een bepaald gedrag om vervolgens daarin bewust hun eigen keuzes te kunnen maken.

Leskist Groene energie

In deze leskist staat het doen, ervaren en beleven van groene energie centraal. Door middel van drie experimenten leren de leerlingen meer over zonne-energie, windenergie en aardwarmte.

Groep: 7 t/m 8
Seizoen: Lente / Zomer / Herfst / Winter
Locatie: Binnen
Duur: 3 - 6 weken
Begeleiding: Leerkracht of pedagogisch medewerker
Kerndoelen: 33, 42, 45, 46

Leskist Pieter de Pier

Regenworm Pieter de Pier vertelt een verhaal: hij vindt zoveel op de grond wat hij niet kan eten! De kinderen gaan vervolgens zelf op zoek wat de worm wel en niet kan eten en leren op die manier spelenderwijs over compostering en zwerfafval.

Groep: 1 t/m 2
Seizoen: Lente / Zomer / Herfst
Locatie: Binnen en buiten
Duur: 4 lessen á 2 uur
Begeleiding: Leerkracht of pedagogisch medewerker
Kerndoelen: 39, 40, 41



Kerdoelen blz 36
IVN Natuurouders blz 4
Over IVN blz 34

IVN-afdeling Almelo
ivn.almelo@gmail.com
www.ivn.nl/afdeling/almelo

Projectweek **Sarah's wereld**

Kinderen maken kennis met de 11-jarige Sarah. Zij schrijft brieven. Via Sarah komen de kinderen met verschillende situaties in aanraking. Hierdoor gaan ze nadenken over hun eigen handelen. Hoe verhoudt zich dat tot de leefomgeving?

Groep: 7 t/m 8

Seizoen: Lente / Zomer / Herfst / Winter

Locatie: Binnen

Duur: 5 dagen á 2 uur

Begeleiding: Leerkracht /
pedagogisch medewerker
en/of (IVN) Gastdocent

Kerdoelen: 35, 39, 44



Actie! **Aan de slag met afval**

In de lessen van "www.aandeslagmetafval.nl" ontdekken leerlingen op een leuke en interactieve manier alles over het opruimen en voorkomen van zwerfafval en het gescheiden inleveren en recyclen van afval.

Groep: 1 t/m 8

Seizoen: Alle seizoenen

Locatie: Binnen en buiten

Duur: naar eigen inzicht

Begeleiding: Leerkracht /
pedagogisch medewerker

Kerdoelen: 35, 37, 39, 44, 45

TIP:
Leuk in combinatie met
deelname aan de landelijke
opschoondag (19/09/2020) of
een eigen actie!

Inclusief 15 grijpers,
handschoenen en hesjes!





5. De vogels fluiten...het is voorjaar!

We gaan weer naar buiten! In het voorjaar komt alles weer tot leven. Er is van alles te beleven: bloembollen schieten uit de grond, friskgroene blaadjes en bloesem barsten uit de knoppen en de vogels vliegen kwetterend rond op zoek naar een goede plek voor een nestje. Misschien willen jullie ze daar wel bij helpen? Het IVN Almelo komt graag nestkastjes met jullie timmeren!

Lestas

Vogelzoekkaart

Ga op zoek naar vogels op het schoolplein en knutsel je fantasievogel.

Groep:	1 t/m 8
Seizoen:	Lente
Locatie:	In de klas / schoolplein
Duur:	3 - 6 weken
Kosten:	€ 12,50
Kerdoelen:	34, 40, 44



Excursie

Weidevogels spotten op Erve Vleerboer

Wordt een echte 'vogelaar' en kom weidevogels spotten op Erve Vleerboer in Albergen! Onze nieuwe leskist Weidevogels bevat veel informatie om leuke aansluitende activiteiten te organiseren.

Groep:	5 t/m 8
Seizoen:	Lente (broedseizoen)
Locatie:	Erve Vleerboer, Albergen
Kosten:	ca. €40,- per klas
Begeleiding:	Leerkracht / pedagogisch medewerker en (IVN) Gastdocent
Kerdoelen:	40



Kerdoelen blz 36
IVN Natuurouders blz 4
Over IVN blz 34

IVN-afdeling Almelo
ivn.almelo@gmail.com
www.ivn.nl/afdeling/almelo

Activiteit **Vogelnest**

Haal de vogels naar het schoolplein - handen uit de mouwen! Timmer nestkastjes en hang ze op of plant met hulp van het IVN Almelo een vogelbosje aan.

Voor je het weet hoef je niet meer ver om deze vrolijke fluiters te bestuderen met behulp van onze zoekkaarten!

- Groep: 5 t/m 8
- Seizoen: Lente / Zomer / Herfst / Winter
- Locatie: Buiten
- Begeleiding: Leerkracht /
pedagogisch medewerker
en (IVN) Gastdocent
- Kosten: € 5,- per bouwpakket
= 1 nestkastje (afname min. 8)
Vogelbosje indicatie:
10 struiken = € 100,-
- Kerdoelen: 33, 40, 44

**TIP: leuke
burendag NLDoet
activiteit! vraag
subsidie bij het
Oranjefonds aan!**







Kiekeboeren

Met de klas
naar de boerderij!

Wil je ook eens een boerderij bezoeken? Kijken & beleven waar ons voedsel vandaan komt? Dat kan! Rondom Almelo zijn een aantal boerderijen die aangesloten zijn bij boerderijeducatie. Zij zijn gecertificeerd en kunnen een veilige leeromgeving bieden.

Kom met je klas gezellig naar de boerderij. Je kunt kiezen uit een schapengrazerij, een zoogkoeienhouderij of een melkveebedrijf.

Duur: 2 uur
Kosten: €50,- per klas
Groep: 3 t/m 8

Meer informatie vind je op www.kiekeboeren.nl

Melkveebedrijf Werning-Almelo
Melkveebedrijf Baak-Janmaat-Almelo
Zoogkoeienhouderij de Wateregge-Almelo
Schapenhouderij Bornerbroek-Bornerbroek



Avonturier

- ☐ 1. In een boom klimmen
- ☐ 2. Van een heuvel rollen
- ☐ 3. Wildkamperen
- ☐ 4. Nachtzwemmen
- ☐ 5. Rennen in de regen
- ☐ 6. Vliegeren
- ☐ 7. Een steen over het water ketsen
- ☐ 8. Naar een bergtop klimmen
- ☐ 9. Een appel van de boom eten 
- ☐ 10. De weg vinden met kaart en kompas

- ☐ 31. Kanoën
- ☐ 32. Een hut bouwen in het bos
- ☐ 33. Een dammetje aanleggen
- ☐ 34. Een vuurtje maken zonder lucifers
- ☐ 35. Een vis vangen
- ☐ 36. Zelf groenten kweken en eten
- ☐ 37. Op rotsen klimmen
- ☐ 38. In de natuur zwemmen
- ☐ 39. Uilenballen uitpluizen
- ☐ 40. Koken op een kampvuurtje

Survivor

- ☐ 41. Insecten
- ☐ 42. Een uil
- ☐ 43. Vleermuis
- ☐ 44. Speuren
- ☐ 45. Ontdekken
- ☐ 46. Kikkerd
- ☐ 47. Gekke w
- ☐ 48. Een vlin
- ☐ 49. Een kra
- ☐ 50. 's Nach

Spoorzoeker

50 dingen om te doen voor

- ☐ 11. Een sneeuwengel maken
- ☐ 12. Schatgraven op het strand
- ☐ 13. Moddertaartjes bakken
- ☐ 14. Winterkamperen
- ☐ 15. In de modder rollen
- ☐ 16. Een slakkenrace houden
- ☐ 17. Iemand ingraven in het zand
- ☐ 18. Over een omgevallen boom lopen
- ☐ 19. Touwslingeren
- ☐ 20. Sleeën



Ontdekker



Boswachter

as



vor

n zoeken
roepen
uizen spotten
n naar diersporen
ken wat er in een vijver leeft
ril zoeken
vezens tussen de rotsen in 't water zoeken
nder grootbrengen
b vangen
ts een wandeling maken

- ☐ 21. Bramen plukken
- ☐ 22. In een holle boom kijken
- ☐ 23. Naar een eiland gaan
- ☐ 24. 'Vliegen' in de wind
- ☐ 25. Een grasfluitje maken
- ☐ 26. Fossielen en botten zoeken
- ☐ 27. De zon zien opgaan
- ☐ 28. Een nestkastje timmeren
- ☐ 29. Achter een waterval kruipen
- ☐ 30. Een vogel uit je hand voeren



or je 12^e



Lid worden?

Voor maar € 24,- per jaar ben je lid van het IVN en steun je tevens onze afdeling. Je krijgt een vier keer per jaar het blad Mens en Natuur en tevens heb je toegang tot veel educatiemateriaal in onze landelijke database. Ook kan je deelnemen aan verschillende excursies en activiteiten.

Tevens mag je als lid alle activiteiten bijwonen van de deelnemende verenigingen in ons samenwerkingsverband Stichting Natuurhus en ontvang je ook het Natuurhusblad.

Neem contact met ons op voor meer informatie.

ivn natuur
educatie

IVN-afdeling Almelo
ivn.almelo@gmail.com
www.ivn.nl/afdeling/almelo





6. Op het (groene) schoolplein

Op het schoolplein is van alles te ontdekken over de natuur...zelfs als je alleen maar tegels hebt. Je kan ondersteuning aanvragen als je je plein wilt vergroenen, of als je van alles wilt weten over eetbaar groen. Dat kan een moestuin zijn, maar ook smulhagen of klimfruit, er is van alles mogelijk!

Het schoolplein gebruiken als extra klaslokaal? We hebben heel veel materiaal voor inspirerende lessen buiten. Mede mogelijk gemaakt door Natuur en Milieu Overijssel.

Activiteit

Buitenlesdag

Er is een jaarlijkse buitenlesdag, maar het kan natuurlijk ook elke dag! Het IVN heeft in samenwerking met Jantje Beton een uitgebreid pakket met ideeën voor buitenlessen ontwikkeld. Dat kan over natuur gaan, maar ook de gewone taal- en rekenles kan prima buiten worden gegeven. Kijk voor inspiratie op: www.buitenlesdag.nl/buitenlessen of vraag bij ons informatie aan.



Groep:	Alle
Seizoen:	Alle
Locatie:	Buiten
Duur:	1 lesdag
Kerdoelen:	alle



Wil je een les op maat? Neem dan contact met ons op!

IVN-afdeling Almelo
ivn.almelo@gmail.com
www.ivn.nl/afdeling/almelo

TIP: leuke burendag
NLDoet activiteit!
vraag subsidie bij
het Oranjefonds
aan!

Kerdoelen blz 36
IVN Natuurouders blz 4
Over IVN blz 34

Project Vergroen het Schoolplein

Droomt jullie school ook van een groen(er) schoolplein, waar kinderen spelenderwijs weer in contact kunnen komen met natuur en een gevarieerd spel weer mogelijk is? Maak dan gebruik van de expertise, te vinden op:

www.natuurvoorelkaar.nl/project/groene-schoolpleinen
www.gezondschoolpleinen.nl of
www.groeneschoolpleinen.nl





7. De boom in

Bomen zijn superleuk om in te klimmen, maar waar is een boom nog meer goed voor? Bomen zijn heel belangrijk! Ze zorgen voor schone lucht en verkoeling en zijn een schuilplek of woonplaats voor vele dieren. Tijdens een bezoek aan een 'Tiny Forest' in Almelo leer je alles over bomen en (mini) bossen door zelf te onderzoeken wat er leeft en groeit. Ter ondersteuning zijn verschillende lespakketten beschikbaar.

Leskist

Bomen & Boompje Groot

Leer alles over bomen met de leskist Boompje Groot (groep 1-4) of Bomen (groep 5-8), met tal van opdrachten over bladeren, vruchten, de stam, seizoenen - er valt al zo veel te leren van die ene boom op het schoolplein!

Groep: 1 t/m 8

Seizoen: Lente / Zomer / Herfst

Locatie: Buiten

Duur: 1 - 5 uur

Begeleiding: Leerkracht of pedagogisch medewerker

Kerdoelen: 33, 39, 40, 41

Lespakket

Tiny Forest

Een Tiny Forest is een dichtbegroeid bosje wat prettig is voor vlinders, vogels, bijen en kleine zoogdieren en mensen. Dit lespakket is ter voorbereiding op de excursie Tiny Forest en/of een eigen Tiny Forest.

Groep: 5 t/m 8

Seizoen: Lente / Zomer / Herfst

Locatie: Binnen

Duur: 4 lessen á 2 uur

Begeleiding: Leerkracht of pedagogisch medewerker

Kerdoelen: 33, 39, 40, 41



Kerdoelen blz 36
IVN Natuurouders blz 4
Over IVN blz 34

IVN-afdeling Almelo
ivn.almelo@gmail.com
www.ivn.nl/afdeling/almelo

TIP: leuke
burendag NLD
doet activiteit!
vraag subsidie
bij het
Oranjefonds aan!

Excursie **Tiny Forest**

We gaan op de fiets naar Het Letterveld, daar ligt het eerste Tiny Forest van Almelo! We gaan de planten, struiken en bomen onderzoeken en determineren. Ook bekijken we welke insecten hier allemaal zijn gaan wonen...Welke conclusies kunnen we hier aan verbinden? Kunnen we dit ook bij jouw school realiseren? Kom dromen.

Groep: 1 t/m 8
Seizoen: Lente / Zomer / Herfst
Locatie: Buiten
Duur: 2 - 3 uur
Begeleiding: Leerkracht /
pedagogisch medewerker
en (IVN) Gastdocent
Kosten: € 40,- per klas
Kerdoelen: 33, 39, 40, 41





8. Bloemetjes en bijtjes

Word jij ook zo blij van de vrolijk gekleurde bloemen in de lente en zomer? Vlinders en bijen in ieder geval wel! Wij hebben de bijen hard nodig, maar de bij ons ook. Het gaat namelijk niet zo goed met de bijen. Ga op bezoek bij de imker om te zien wat een hardwerkend diertje de bij eigenlijk is, proef de honing en kijk welke bloemen ze bezoeken. Misschien kun je de bij wel helpen door zelf bloemen te zaaien of een zaadbommetje de gooien. Ook vlinders houden van bloemen, je ziet ze er vrolijk omheen fladderen. Maar die vlinder was niet altijd een vlinder... Volg de bijzondere gedaantewisseling van rups naar vlinder bij jou in de klas met onze vlinderkasten.

Leskisten

De Bijenkorf en De Bij

Kom een kijkje nemen in een bijenwoning. Hoe leeft een bij, wat eet hij en hoe maakt hij van stuifmeel honing? Wonderlijke beestjes! En wist je dat bijen maar een paar weken leven? Dan moeten wij er goed voor zorgen!

Groep: 1 / 2 en 5 / 8

Seizoen: Lente / Zomer / Herfst

Locatie: Binnen en Buiten

Duur: 2 - 4 uur

Begeleiding: Leerkracht of pedagogisch medewerker

Kerdoelen: 33, 39, 41, 46

Lespakket

Vlinders in de klas

Echte vlinders in de klas? Dat kan! Bij het Natuurhus kan je een pakketje bestellen met daar in eitjes, rupsen, poppen in een vlinderkast. Zo kunnen de kinderen de hele bijzondere ontwikkeling van eitje naar vlinder in vier weken, met eigen ogen, in de klas volgen.

Groep: 1 t/m 8

Seizoen: Lente

Locatie: Binnen

Kosten: € 25,-

Begeleiding: Leerkracht of pedagogisch medewerker

Kerdoelen: 39, 40, 41



Bestellen
vóór
18 januari 2021



Kerdoelen blz 36
IVN Natuurouders blz 4
Over IVN blz 34

IVN-afdeling Almelo
ivn.almelo@gmail.com
www.ivn.nl/afdeling/almelo



Activiteit

Zaadbommen maken

Wil je de bij helpen? Gooi dan eens een zaadbommetje! Voor je het weet groeien er op die plek mooie bloemen waar de bijen heel blij van worden. Ze zijn leuk en makkelijk zelf te maken.

Hier het recept!

- Aarde, klei, zaden voor bijen & vlinders (bestel bij www.bolster.nl een zadenmengsel)
- Je maakt een bommetje, de grootte tussen een knikker en een ei in. De verhouding aarde/klei is 50-50. Goed mengen, beetje water toevoegen en een paar zaden (ongeveer 4 stuks)
- Maak dan je zaadbommetje!
- Is er op het schoolplein een plek waar geen kinderen komen? Zonnig? Mooi! Daar gaan we de zaadbommen neergooien! Veel plezier.

Kerdoelen: 33, 39, 41

Excursie

Bijental De Doorbraak Erve Peeze - 't Iemenschoer

Samen op de fiets naar een echte bijental. Verzamel al je vragen en interview de imker. Hij/zij kan je echt alles vertellen en laten zien. En er is vast al wat honing om te proeven!

Groep:	1 t/m 8
Seizoen:	Lente / Zomer
Locatie:	Buiten Bijental De Doorbraak Bornerbroek
Duur:	2 - 3 uur
Begeleiding:	Leerkracht / pedagogisch medewerker en Gastdocent 't Iemenschoer
Kosten:	€ 40,- per klas
Kerdoelen:	33, 39, 40, 41





9. Waterdientjes

Almelo is een waterrijke stad. Wat leeft er allemaal in de kanalen, beken en sloten? Dat kunnen we gaan onderzoeken tijdens een praktijkles. Welke diertjes belanden er in jouw schepnet? En wat zegt dat over het water? Misschien krijg je zelfs het 'knuffeldier van Almelo' de weidebeekjuffer te zien!

Speciaal voor kleuters is er een kikkerpad, met tal van opdrachten over het leven in en rond het water.

TIP: Doe mee met de slootjesdagen!

Leskist

Waterdientjes en wateronderzoek

Met de schepnetten, zoekkaarten voor waterdieren, loepjes, emmers en lesbrieven uit deze leskist kunnen de leerlingen zelf op onderzoek uit aan de waterkant. Altijd een spetterend succes!

Groep: 5 t/m 8

Seizoen: Lente / Zomer

Locatie: Aan de waterkant

Duur: 2 - 4 uur

Begeleiding: Leerkracht of pedagogisch medewerker en IVN Natuurouders

Kerdoelen: 32, 40, 41, 42

Leskist

Kikkerpad

Kun jij een echte kikkersprong maken? Hoe leeft een kikker in het water? Welke dieren leven er nog meer in het water? Wordt een echte onderzoeker en ga met je loep de beestjes van heel dichtbij bekijken. En...zie je de larf al van de Weidebeekjuffer?

Groep: 1 t/m 2

Seizoen: Lente / Zomer

Locatie: Op het schoolplein

Duur: 2 - 4 uur

Begeleiding: Leerkracht of pedagogisch medewerker en IVN Natuurouders

Kerdoelen: 39, 40, 41



Wil je een les op maat? Neem dan contact met ons op!

Kerdoelen blz 36
IVN Natuurouders blz 4
Over IVN blz 34

ivn natuur
educatie
Almelo

IVN-afdeling Almelo
ivn.almelo@gmail.com
www.ivn.nl/afdeling/almelo

Excursie

Schepnetten in het DoePark (in de Aa - of nabij school)

Wil je een georganiseerde activiteit aan de waterkant? Kom dan schepnetten in het DoePark!

Enkele IVN Natuurouders zorgen voor de spullen en begeleiding. Plezier gegarandeerd!

Groep: 5 t/m 8
Seizoen: Lente / Zomer
Locatie: DoePark of
in water nabij school
Duur: 2 - 4 uur
Begeleiding: Leerkracht /
pedagogisch medewerker
en IVN Natuurouders
Kerdoelen: 33, 40, 41, 42





10. (Over) leven in het wild..

Ga mee in het wild. Wat heb je nodig om te (over) leven? Welke eetbare kruiden en planten kan ik eten?

Hoe kunnen we samen een shelter in het bos maken? Zoek een stok, gebruik een zakmes en bak je eigen broodje bruin. Kom een dag naar het bos van Buitencentrum De Horst!

TIP:
Leuk voor de
buitenlesdag!

Leskist

De Kracht van Kruiden (Heksenkist)

Er is heel veel eetbaar! Wist je dat 40% van onze medicijnen uit de natuur komt? Dat een wilg bijvoorbeeld goed tegen hoofdpijn werkt? Kruiden worden vaak gebruikt als smaakmaker. Ga op zoek naar goede kruiden en maak je eigen soep, zeep of verf.

Groep: 7 t/m 8

Seizoen: Lente / Zomer

Locatie: Buiten

Duur: 4 opdrachten van elk 2 uur

Begeleiding: Leerkracht of pedagogisch medewerker

Kerdoelen: 33, 40, 41



Leskist

Natuurtalenten struinen in het Bos

Deze leskist bevat alle materialen die nodig zijn om de leerlingen zelfstandig buitenonderzoek te laten uitvoeren. In het biotoop bos komen de voedselkringloop, bomen- en plantensoorten, vruchten en zaden, diersporen, vogels, bodemdiertjes en schimmels en de bodem aan bod.

Groep: 7 t/m 8

Seizoen: Lente / Zomer

Locatie: De Horst of een ander bos

Duur: 1 schooldag

Begeleiding: Leerkracht of pedagogisch medewerker, IVN Natuurouders en evt. (IVN) Gastdocent

Kerdoelen: 33, 40, 41



Kerdoelen blz 36
IVN Natuurouders blz 4
Over IVN blz 34

IVN-afdeling Almelo
ivn.almelo@gmail.com
www.ivn.nl/afdeling/almelo

Excursie

(Over) leven in het wild

Deze dag bevat alles voor een onvergetelijke dag. We gaan samen op avontuur. Overleven. Onderdak zoeken, met het zakmes, broodje bakken.

Afhankelijk van de leeftijd en wensen passen we het programma aan. We kunnen gebruik maken van de binnenlocatie.

Groep: 1 t/m 8

Seizoen: Alle

Locatie: De Horst

Duur: 1 schooldag

Kosten: in overleg

Begeleiding: Leerkracht of
pedagogisch medewerker,
IVN Natuurouders en
(IVN) Gastdocent

Kerdoelen: 33, 40, 41

TIP:
Duurzaam
schoolreisje



IVN Almelo

IVN Almelo bestaat sinds 1951 en is onderdeel van het landelijke Instituut Voor Natuureducatie. IVN Almelo heeft een breed aanbod van activiteiten zoals excursies, lezingen, cursussen, workshops en projecten. Tevens zorgt IVN Almelo al jarenlang voor een gevarieerd lesaanbod voor scholen en buitenschoolse opvang.

Werkgroepen

IVN Natuurouders
IVN Scharrelkids
Excursies
Tentoonstellingen
Nestkastjes timmeren
Onderwijs
Groene Visite

Stichting Natuurhus Almelo

IVN Almelo is een van de groene verenigingen van het samenwerkingsverband Stichting Natuurhus Almelo. Samen zijn wij verantwoordelijk de burger in Almelo te informeren over alles op het gebied van natuur, milieu, duurzaamheid en cultuur. Daarvoor organiseren wij tal van groene activiteiten. De plannen voor het Paviljoen in het centrum zijn in een vergevorderd stadium. Het wordt gebouwd in het DoePark De Hagen en de moestuin is ook in het DoePark in Almelo.

Onder de stichting vallen de volgende verenigingen:

Astrona	Groei & Bloei
't Iemenschoer	KNNV
Nivon	IVN Almelo





De Horst

Een unieke plek in Almelo, midden in het Nijreesbos! Een fijne locatie om met kinderen een dag de natuur te ontdekken, te beleven en te genieten!

Het bos is ruim 2 hectare groot en het is niet bereikbaar voor onbevoegden. Een prachtig stukje natuur aan de rand van de stad, met nog een paar eeuwenoude bomen. Een thuis voor reeën, spechten, egels en vleermuizen. Een plek waar je goed en veilig kan vertoeven met een groep kinderen.

Maar wat dacht je van een spannende overnachting in een zelfgemaakte hut? Of gewoon in de tent. In het bos ervaar je pas echt de natuur, een onvergetelijk avontuur voor de kinderen!

Ook kan er gebruik gemaakt worden van het gebouw op het terrein met lesruimte, keukens en toiletten. Aanvullende excursies of bushcraftactiviteiten van IVN Almelo behoren daarbij zeker tot de mogelijkheden.

Buitencentrum De Horst ligt aan de Deldensestraat 248, Almelo. Goed en veilig te bereiken op de fiets.

Neem voor meer informatie contact op met IVN Almelo.
Mail naar: ivn.almelo@gmail.com



Kerdoelen

De kerndoelen zijn samen met de referentieniveaus voor rekenen en taal de belangrijkste landelijke leerplankaders in het primair onderwijs. Kerndoelen geven aan wat leerlingen in een bepaald deel van hun opleiding moeten kennen en kunnen. Het zijn streefdoelen met veel ruimte voor eigen invulling.

Het educatieve aanbod van het IVN Almelo / Natuurhus sluit op onderdelen aan bij onderstaande kerndoelen. Bij de leskisten of activiteiten in deze catalogus staan de kerndoelen genoemd die daarop van toepassing zijn.

- 33. De leerlingen leren meten en leren te rekenen met eenheden en maten, zoals bij tijd, geld, lengte, omtrek, oppervlakte, inhoud, gewicht, snelheid en temperatuur.
- 34. De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.
- 35. De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.
- 37. De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.
- 39. De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.
- 40. De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.
- 41. De leerlingen leren over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.
- 42. De leerlingen leren onderzoek doen aan materialen en natuurkundige verschijnselen, zoals licht, geluid, elektriciteit, kracht, magnetisme en temperatuur.
- 43. De leerlingen leren hoe je weer en klimaat kan beschrijven met behulp van temperatuur, neerslag en wind.
- 44. De leerlingen leren bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik.



- 45. De leerlingen leren oplossingen voor technische problemen te ontwerpen, deze uit te voeren en te evalueren.
- 46. De leerlingen leren dat de positie van de aarde ten opzichte van de zon, seizoenen en dag en nacht veroorzaakt.
- 51. De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.
- 54. De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- 55. De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.







Een uitgave van:



ivn.almelo@gmail.com
www.ivn.nl/afdeling/almelo



IVN Almelo is een van de
6 groene verenigingen van
Stichting Natuurhus Almelo



Beleef de natuur